

nogen usikkerhed vedrørende behandlingen af erstatnings- og godtgørelsesbeløb ved skifte mellem ægtefæller. Det må dog efter retspraksis antages, at erstatnings- og godtgørelsesbeløb vil indgå i formuefællesskabet, når ægtefællerne lever i almindeligt formuefællesskab. Halvdelen af beløbet vil derfor på et eventuelt skifte tilfalde den anden ægtefælle. Udvalget fandt dette urimeligt særligt for så vidt angår erstatning for invaliditet, der ofte skal kompensere for skadelidtes nedsatte eller manglende evne til fremtidig at skaffe sig erhvervsindtægter, og for godtgørelseskrav, idet disse er af meget personlig karakter.

Udvalget foreslog derfor, at erstatnings- og godtgørelsesbeløb, som tilkommer skadelidte, skulle være dennes særeje, men at de dog ved efterfølgende ægtepagt kunne gøres til fællesje, jfr. betænkning I, side 40 (lovudkastet § 5, stk. 2) samt side 45-46.

Dette forslag blev dog kritiseret under høringen og i teorien. Det blev således anført, at reglen ville udelukke en efterlevende ægtefælle fra at sidde i uskiftet bo med hensyn til de nævnte beløb. Som følge af den fremsatte kritik lod udvalget forslaget udgå i betænkning II, jfr. betænkningen side 51.

Justitsministeriet er enig med erstatningslovudvalget i, at erstatnings- og godtgørelseskrav for personskade af de af udvalget nævnte grunde som udgangspunkt ved skifte bør holdes uden for det almindelige formuefællesskab mellem ægtefæller, og man finder endvidere, at erstatning for tab af forsørger ligeledes bør holdes udenfor. Justitsministeriet finder imidlertid endvidere i overensstemmelse med den nævnte kritik af udvalgets forslag, at en regel, efter hvilken de nævnte beløb er særeje, kan være urimelig i forhold til skadelidtes ægtefælle eller den efterlevendes eventuelle ny ægtefælle, der ikke vil have mulighed for at hense i uskiftet bo for så vidt angår de nævnte beløb. Derimod bør skadelidte og den efterlevende selv have mulighed for ved skifte i anledning af ægtefællens dødsfald, skilsmisse, separation eller bosondring at holde beløbene uden for fællesboet.

På denne baggrund foreslås det i *stk. 3, 1. pkt.*, at erstatning og godtgørelse som nævnt i stk 1 ikke indgår i formuefællesskabet mellem ægtefæller ved skifte i anledning af ægteskabets ophør, separation eller bosondring. Det er efter reglen alene erstatningen og godtgørelsen, der holdes uden for fællesboet i tilfælde af skifte. Renter, andet udbytte og værditilvæksten af formuen, herunder f.eks. værdistigningen på en fast ejendom, der er erhvervet for erstatningen, er omfattet af formuefællesskabets almindelige ligedelingsregel. Det kræves

efter reglen, at erstatningen og godtgørelsen »ikke må antages at være forbrugt«. Hvis beløbet således er indgået i det almindelige forbrug, kan det på et skifte ikke gøres gældende, at der forlods skal udtages et beløb svarende til erstatningen. For at sikre sig, at der i den henseende ikke opstår vanskelige bevismæssige problemer, kan ægtefællen f.eks. indsætte beløbet på en særskilt konto i bank eller sparekasse. Hvis erstatningen anbringes i fondsaktiver, kan identifikationen ske ved oprettelse af en særlig konto i det kontoførende institut. Anbringes beløbet i værdipapirer, kan det ske ved påtegning. Erhverves en fast ejendom, kan det i skødet nævnes, at ejendommen er erhvervet for erstatningen. De nævnte foranstaltninger har alene til formål at sikre bevis for, at erstatningen og godtgørelsen er i behold. Det er kun beløbene og ikke selve aktiverne, der efter reglen i tilfælde af skifte kan holdes uden for formuefællesskabet.

Justitsministeriet har overvejet, om der bør gælde en særlig regel, hvor det skyldes den anden ægtefælles indsats, at erstatningen ikke er forbrugt, f.eks. hvis den anden ægtefælle ved erhvervsarbejde har forsørgt begge ægtefæller, uden at det har været nødvendigt at forbruge (hele) erstatningen. En sådan særlig regel findes f.eks. i Norge, hvor det beløb, der kan kræves holdt uden for bodelingen, skal formindskes i det omfang, det er rimeligt på grund af værdien af den anden ægtefælles indsats. Justitsministeriet har dog ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for at foreslå en sådan regel. Baggrunden herfor er, at renter, andet udbytte og værditilvæksten af formuen som nævnt indgår i formuefællesskabet og således omfattes af ligedelingsreglen. Hvis afkastet m.v. er blevet forbrugt, har den skadelidte ægtefælle herigennem bidraget til den samlede forsørgelse. Er afkastet m.v. helt eller delvis i behold, indgår værdiforøgelsen i fællesboet og kommer den anden ægtefælle til gode i tilfælde af skifte.

Den foreslåede regel er alene en regel om erstatningens og godtgørelsens stilling under skifte i anledning af ægteskabets ophør, f.eks. ved død eller skilsmisse, eller skifte ved separation eller bosondring. Under et skifte holdes beløbet således uden for ligedelingen. Indgår en efterlevende ægtefælle, der har modtaget erstatning for tab af forsørger, senere ægteskab, skal vedkommende i tilfælde af skifte heller ikke dele erstatningen med den ny ægtefælle. Det samme gælder for børn, der har modtaget erstatning, og som indgår eller har indgået ægteskab. Skifte af et uskiftet bo er omfattet af udtrykket »skifte i anledning af ægteskabets ophør«, uanset at skiftet først finder sted, efter at